

Upplands Väsby kommun

Granskning av delårsbokslut 2021

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	2
3. Kommunens resultat och balansräkning.....	2
3.1. Resultaträkning	3
3.2. Balansräkningen	4
4. Övergripande kommentarer kring förvaltningsberättelsen.....	5
4.1. Bedömning av prognos rörande balanskravsresultatet	6
4.2. Kommunens förväntade utveckling.....	6
4.3. Helårsprognos i förhållande till budget.....	6
4.4. Bedömning av prognos rörande balanskravsresultatet	7
5. Sammanfattande slutsats	7
5.1. Rekommendationer till nästkommande delårsrapport.....	7

1. Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har vi översiktligt granskat Upplands Väsby kommuns delårsrapport per 31 augusti 2021. De väsentligaste slutsatserna i granskningen sammanfattas enligt följande:

- Bokslutsdokumentationen bedöms vara tillräcklig. Den översiktliga granskningen av resultat- och balansräkningar indikerar inte att det föreligger några väsentliga fel vad gäller resultat och ställning för perioden.
- Vår bedömning är att delårsrapporten i allt väsentligt följer RKR:s rekommendation för upprättande av delårsrapport (RKR R17). Delårsrapporten är omfattande i förhållande till andra kommuners delårsrapporter och vi bedömer att ett ökat fokus på avvikelsebeskrivningar och hänvisningar till beskrivningar i årsredovisningen om till exempel ledningssystem, redovisningsprinciper, etc. kan minska på arbetsinsatsen för att ta fram delårsrapporter utan att försämra kvaliteten.
- Förvaltningsberättelsen innehåller händelser av väsentlig betydelse, upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning, en redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till kommunfullmäktiges budget samt en bedömning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultatet. Bedömningen är att förvaltningsberättelsen, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.
- Kommunstyrelsen bedömer att balanskravet kommer att uppfyllas för helåret. Kommunstyrelsen bedömer vidare att god ekonomisk hushållning föreligger. Bedömningen baseras på måluppfyllelse för verksamhetsmål och finansiella mål.
- Resultatet per 31 augusti uppgår till 136,3 mkr. Kommunen prognostiserar ett överskott för året om 92,6 mkr, jämfört med budgeterat överskott om 13,6 mkr. Avvikelse mellan prognosticerat resultat för helåret och budget om 79,0 mkr förklaras främst av ökade intäkter kopplat till högre skatter som ligger 60 mkr över budget och generella statsbidrag som ligger 40 mkr över budget. Utöver detta har avgifter i utjämnningssystemen och kommunal utjämning bidragit till att utfallet överstiger budget. Verksamhetens nettokostnad prognosticeras bli 21,8 mkr högre än budgeterat.

2. Inledning

En översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per 2021-08-31 har utförts i enlighet med god revisionsred samt med beaktande av bestämmelserna i kommunallagen och den kommunala bokförings- och redovisningslagen. Granskningen är således begränsad i jämförelse med den granskning som genomförs av ett årsbokslut.

3. Kommunens resultat och balansräkning

Vi har granskat resultatutfallet per 31 augusti 2021 samt analyserat större budgetavvikelser och förändringar mot föregående års delårsrapport. Vi har även tagit del av redovisad prognos avseende helåret 2021. Med utgångspunkt från vår väsentlighets- och riskanalys har vi granskat delårsrapportens resultat- och balansräkningar. Nedan ges kommentarer till väsentliga resultat- och balansposter för vilka vi gjort iakttagelser.

3.1. Resultaträkning

Upplands Väsby kommuns resultaträkning per 2021-08-31, T2					
Resultaträkning (MSEK)	Budget 2021	2021-08-31	2020-08-31	Förändring	Kommentar
Verksamhetens intäkter	706,2	420,9	467,2	-46,3	Verksamhetens intäkter har minskat jämfört med föregående år främst på grund av att kommunen sålt av färre exploateringsprojekt, 6,6 mkr totalt under 2021 jämfört med 44,2 mkr under samma period 2020.
Verksamhetens kostnader	-3 241,1	- 2040,2	-1 966,6	-73,6	Verksamhetens kostnader har ökat jämfört med 2020, vilket främst är hänförligt till ökad verksamhet på grund av en ökad befolkningsmängd. Verksamhetens personalkostnader ökade med 21,9 mkr, köp av huvudverksamhet med 34 mkr, lämnade bidrag med 18,2 mkr samt att pensionskostnader ökat med 13,8 mkr till följd av förändring gällande livslängdsantagande för pensioner i enlighet med RIPS 21.
Avskrivningar och nedskrivningar	-117,3	-80,1	-81,6	1,5	Avskrivningar och nedskrivningar har minskat jämfört med 2020 till följd av lägre nedskrivningar om ca 7 mkr. Motverkande effekt har ökade avskrivningar på grund av ökade investeringar.
Verksamhetens nettokostnader	-2 652,2	-1 699,4	-1 581,0	-118,4	
Skatteintäkter	2 158,5	1 481,9	1 397,9	84,0	Skatteintäkterna har ökat bl a som en effekt av fler invånare.
Generella statsbidrag	507,1	367,8	382,9	-15,1	Kommunens generella statsbidrag har minskat, till följd av att stöd till kommunsektorn avseende stärkt välfärd som 2020 uppgick till 58,9 mkr har utgått. Samtidigt har regleringsbidrag ökat med 61,8 mkr i jämförelsen med 2020.
Verksamhetens resultat	13,4	150,3	199,8	-49,5	
Finansiella intäkter	12,2	1,7	3,0	-1,3	Finansiella intäkter har minskat jämfört med 2020, främst hänförligt till att den realiserade vinsten från Kommunens värdepapper är lägre än 2020 p.g.a. marknadsläget.
Finansiella kostnader	-11,9	-8,8	-7,5	-2,3	Finansiella kostnader har ökat jämfört med 2020, vilket främst är hänförligt till att Kommuninvest gjort en justering av medlemsinsatserna och höjt nivån på insatsen.
Resultat före extraordinära poster	13,6	143,2	195,3	-52,1	
Extraordinära intäkter/kostnader	0	-6,9	46,2	-53,1	Extraordinära intäkter/kostnader har minskat jämfört med 2020 då det under 2021 endast bedrivs mindre projekt. Den största delen av kostnaderna avser Väsby Entré.
Periodens resultat	13,6	136,3	241,5	-114,6	

3.2. Balansräkningen

Upplands Väsby kommuns balansräkning år 2021				
TILLGÅNGAR (MSEK)	2021-08-31	2020-12-31	Förändring	Kommentar
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	
Byggnader och mark	2925,5	2845,4	80,1	Materiella anläggningstillgångar har främst ökat till följd av fortsatta investeringar i verksamhetsfastigheter i kommunen.
Maskiner och inventarier	56,1	57,5	-1,4	
Finansiella anläggningstillgångar	164,8	165,0	-0,2	Det har inte skett någon större förändring av värdet på finansiella anläggningstillgångar under året. Inga större köp eller försäljningar har skett och ingen större förändring av marknadsvärdet.
Summa anläggningstillgångar	3146,4	3067,9	78,5	
Omsättningstillgångar				
Förråd, lager och exploateringsområden	114,2	97,3	16,9	Ökningen av förråd, lager och exploateringsarbeten är främst hänförlig till inköp av mark om 14,8 mkr som skett under 2021.
Kortfristiga fordringar	238,3	233,0	5,3	Minskningen av kortfristiga fordringar främst hänförlig till minskning av övriga fordringar samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter. Förändringen kan förklaras av normala fluktuationer över året.
Kortfristiga placeringar	0	0	0	
Kassa och bank	176,5	291,0	-114,5	Likvida medel har minskat till följd av att investeringsverksamhetens kassaflöde om minus 327 mkr inte kunnat täckas med finansiering från löpande verksamhet samt ökad upplåning.
Summa omsättningstillgångar	529,0	549,3	-20,3	
SUMMA TILLGÅNGAR	3675,4	3617,2	58,2	

EGET KAPITAL OCH SKULDER (mkr)	2021-08-31	2020-12-31	Förändring	Kommentar
Eget kapital				
Övrigt eget kapital	1856,2	1688,1	101,6	
Årets resultat	143,2	168,1	-24,9	
Summa Eget Kapital	1994,4	1856,2	143,2	Förändringen av kommunens eget kapital är hänförligt till årets redovisade resultat. Inga övriga förändringar av eget kapital har skett under 2021.
Avsättningar och liknande förpliktelser				
Avsättningar för pensioner	318,3	291,8	26,5	Ökningen av pensionsavsättningar är främst hänförligt till det förändrade livslängdsantagandet i enlighet med RIPS 21.
Övriga avsättningar	87,7	87,8	-0,1	
Långfristiga skulder				
Långfristiga skulder	844,6	823,3	21,3	Långfristiga skulder utgörs huvudsakligen av externa skulder. Förändringen av kommunens långfristiga skulder är främst hänförligt till årets anslutningsavgifter.
Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder	425,4	558,1	-132,7	Större poster avseende kortfristiga skulder utgörs av leverantörsskulder, övriga kortfristiga skulder samt interimsskulder, inklusive semesterlöneskuld. Förändringen mot årsbokslutet förklaras av flera poster, men främst av en minskning av upplupna intäkter då en slutavräkning skett för skatteintäkter avseende 2020 vilket resulterar i en minskning om 63 mkr samt minskade leverantörsskulder.
Summa skulder	1270,0	1381,4	-111,4	
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	3675,4	3617,2	58,2	

4. Övergripande kommentarer kring förvaltningsberättelsen

Kommunen ska enligt *Lag om kommunal redovisning* (13 kap) i sin delårsrapport avge en förenklad förvaltningsberättelse. Vi bedömer att de områden som ska ingå i delårsrapporten enligt RKR:s rekommendation nr 17 om Delårsrapport ingår.

4.1. Bedömning av prognos rörande balanskravsresultatet

Balanskravsresultatet prognostiseras klaras enligt kommunstyrelsens bedömning. Kommunstyrelsen bedömer också att god ekonomisk hushållning föreligger, baserat på en utvärdering av finansiella mål och verksamhetsmål. Vi konstaterar, liksom kommunstyrelsen, att vissa verksamheters måluppfyllelse har påverkats väsentligt av pandemin.

4.2. Kommunens förväntade utveckling

Upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning ska ingå i delårsrapporten.

I delårsrapporten redogör kommunen för sin analys kring den ekonomiska och verksamhetsmässiga utvecklingen genom uppföljning av det ekonomiska utfallet samt fullmäktiges mål och uppdrag för såväl bolag som nämnder. Kommunens övergripande bedömning är att coronapandemin har fortsatt att påverka kommunens verksamhet. I delårsrapporten redovisas kommunens arbete utifrån fullmäktiges mål. Delårsrapporten behandlar en bedömning av måluppfyllelsen samt vilka åtgärder som vidtagits. Enligt vår bedömning är redovisningen i enlighet med RKR:s rekommendationer.

4.3. Helårsprognos i förhållande till budget

I kommuners delårsrapporter ska det finnas en redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Enligt vår bedömning är Upplands Väsby kommuns delårsrapport upprättad i enlighet med detta krav. Delårsrapporten ger en god bild av kommunens förväntade helårsresultat i förhållande till budget.

Nedan görs en kort analys av några nämnder med väsentliga avvikelser mellan prognostiserat resultat för 2021 jämfört mot budget per helår.

Kommunstyrelsen redovisar ett utfall för perioden uppgående till -9,8 mkr (36,5 mkr). Prognosen för helår visar på ett resultat om -27,9 mkr. Det innebär en avvikelse mot budget om 29,7 mkr. Kommunledningskontoret står för ett överskott om 3,9 mkr av överskottet i utfallet, samtidigt som samhällsplanering och exploatering står för ett underskott om 34,1 mkr. Som en del i att anpassa redovisningen till Lagen om kommunal bokföring som tillämpas sedan 2019 ska detaljplanekostnader kostnadsföras direkt, till skillnad från tidigare då dessa redovisats som en tillgång i balansräkningen. Avvikelsen för samhällsplanering och exploatering förklaras främst av detaljplanekostnader avseende Väsby Entré tillsammans med övriga pågående detaljeringsprojekt som kostnadsförts enligt lagkraven vilket det ej budgeterats för.

Omsorgsnämnden redovisar ett utfall för perioden uppgående till 18,6 mkr (-2,9 mkr). Prognosen för helåret visar på ett utfall om 18,6 mkr. Det innebär en avvikelse mot budget om 18,6 mkr. Avvikelsen mellan prognos och budget förklaras betydligt lägre volymer inom äldreomsorgen, till stor del till följd av pandemin, vilket ger beställaravdelningen ett överskott om 27,5 mkr. Väsby stöd redovisar ett underskott om -9,1 mkr till följd av lägre beläggning inom särskilda boenden, reducerad dagverksamhet och en ökad kostnad för inhyrd personal.

Socialnämnden redovisar ett utfall för perioden som uppgår till -6 mkr (-9,5 mkr). Prognosen för helår uppgår till -10 mkr att jämföra med ett budgeterat nollresultat. Det negativa prognostiserade resultatet jämfört mot budget förklaras till största del av högre kostnader för barn och ungdomsvård än budgeterat till följd av att antalet svåra ungdomsärenden varit högt året igenom och att dessa placeringar är väldigt kostsamma. Vi noterar också att Socialnämnden budgeterat för minskade snittkostnader och volymer inom vissa områden jämfört med föregående år medan kostnader och volymer istället ökat eller kvarstår på samma nivå som 2020.

Utbildningsnämnden redovisar ett utfall för perioden som uppgår till 17,5 mkr (15,6 mkr) varav -5,5 mkr (3,1 mkr) för egen regi. Prognosen för helår uppgår till 10,7 mkr, varav egen regi utgör -9,9 mkr, att jämföra med ett budgeterat nollresultat. Egen regis underskott härleds till att verksamheterna inom grundskola och gymnasieskola inte fullt ut lyckats anpassa sig till minskade volymer. Detta problem har förelegat under lång tid och leder till "dubbla kostnader" då även privat utförd utbildning kompenseras motsvarande underskottet.

4.4. Bedömning av prognos rörande balanskravsresultatet

För att uppfylla kommunallagens balanskrav och för att säkerställa god ekonomisk hushållning ska kommunernas intäkter överstiga kostnaderna. I delårsrapporten redogör kommunen för periodens resultat mot balanskravet. Av delårsrapporten framgår att periodens resultat enligt balanskravets definition uppgick till 143,2 mkr. För året prognostiseras ett resultat om 92,6 mkr. Bedömningen görs därmed att balanskravet kommer att uppnås för 2021.

5. Sammanfattande slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det upprättade delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, ger en rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 augusti 2021 samt av dess finansiella resultat för perioden januari-augusti 2021. Vi vill dock lyfta fram följande områden inom vår granskning.

5.1. Rekommendationer till nästkommande delårsrapport

Kommunen bör vid upprättande av nästa års delårsrapport beakta följande rekommendationer:

- ▶ En delårsrapport ska enligt RKR:s rekommendation för upprättande av delårsrapport (RKR R17). innehålla upplysningar i not bl.a. avseende säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten. I kommunens delårsrapport framgår effekten säsongsvariationer eller cykliska effekter i form av semesterlöneskuldens förändring men kommunen bör flytta upplysningen till en not för att efterleva RKR 17.

Stockholm den 5 oktober 2021

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Sara Edholm
Auktoriserad revisor

Erik Lidén
Revisor